

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 септ.

Директор А. ЈУРАНОВИЋ

БРОЈ 10 септ.

„Немачка и компанија“ Друштво за пљачку и крађу

Међународно разбојничко друштво, под фирмом „Немачка и компанија“, да би остварило своје велике спекулативне пројекте и обезбедило себи монопол слободе и савести човечанства, предузело је, у своје време, огроман и ризикантан посао: уништење конкурената и онемогућење сваке конкуренције. У том циљу, оно је спустило, до невероватноће, цену људског меса и крви. С математичком тачношћу држало је, да ће, на тај начин, све своје конкуренте оградити под стечај, њихову имовину подржи јавној продаји и, у помањкању солидних купаца, сву њихову вековну тековину узети у своје руке.

Да би остварило овај свој до најситнијих детаља израђен план, друштво се није устручавало никаквих средстава: ни убијања, ни палења, ни рушења, ни пљачкања, па чак ни дављења незаинтересованих посматрача. Безусловно му је било потребно учинити све што води постављеном циљу. Сматрало је, да се само тако може обезбедити његово остварење.

Извођење плана почело је изненада, брзо, до свирепости безобзирно. Убијања, рушења, палења и пљачкање вршило се страховитом интензивношћу. Крв је текла потоцима, многа људска тековина је упропашћена, уништена, а многа и украдена. Друштву је требало да се сортира новим, скупоценим артиклима. А и чланови друштва, без међусобног поверења, пљачкали су, крали су, како је који стигао, не заједницу, него за себ, скривено, тајно, чувајући се један од другог и не казујући један другоме.

Као што у сваком друштву, где нема међусобног поверења чланова, где сваки потезе на своју страну, претпостављајући своју корист општим интересима, дође, често, до међусобног оптуживања, до открића о коришћењу једнога на штету другог, тако је, пре неколико дана, и у друштву „Немачка и компанија“ дошло до превађивања између Бугарске и Аустро Угарске. А да је због и га — ни по јада! Због једна

сатне, безначајне ствари. Тиче се старина, сребрних и златних предмета, застарелих књига, многих драгоцености историјске вредности; тиче се наших народних реликвија, урњачких, украдених у српској лаври — манастиру Дечанима.

Између једног дела бугарске и аустројске штампе навео се, ту скоро, пријатељски, савезнички разговор о једној смешној, чудноватој теми: ко је шта и ко више урњачкао, украо у манастиру Дечанима. Бугарска штампа тврди, на пример, да су све драгоцености, озбиљније, веће вредности, однемене у Беч, а тек безначајне, нашгавне ствари да су стигле у Софију, па се љути, што није све братски, савезнички подељено. Међу тим, аустројска штампа тврди противно. Вредило би, одиста, знати, ко је у овом случају — лопов над лоповима, или, како наш свет воли да каже, — архилопов.

Нико од ове двојице лаже, ма да обојица, у колико се односи на крађу, гозоре и стину; обојица тврде, да су они покрали наше Дечане. Склони смо да више верујемо Аустројанцима, но Бугарима, не само зато што су Бугари старе подвалације, него и због једног другог разлога: Аустројанци са да купују старинске предмете. Да су они, како Бугари тврде, одвели све ствари од веће вредности, извесно је да их сада не би куповали и плаћали скупим парам. Орган аустројског министарства иностраних дела, „Фремден блат“, доноси, на примр, у броју од 27. августа, овај оглас: „Лиферант жели да уложи два милиона круна за старе уметничке предмете и купује: 1. старе слике (холандске, француске, енглеске из старе бечке школ); 2. минијатуре из шеснаестог до деветнаестог века, аквареле и настеле; 3. старе бакарне резе; 4. аутограф, старе књиге о грбовима и породицама, цртеже; 5. стара порцулан, бронзе, антиквита, уметнички намештај, гобелени, разе. Жели само праве предмете. Моли понуде на експедицију листа под бројем 914, и одмах их решава.“

У овом огласу, који може послужити и као ратни до-

куменат, не спомињу се, до душе, и стара српски предмети; али се то само сабом подразумева. Бугари могу, без опасности да ће се изложити узалудним путним трошковима, да, бар оно што су урњачкали, однесу у Беч и зараде лепе паре, и да, тако, не морају у будуће ићи у свет, због зараде, у печалбу. Њима старе ствари не требају; појединци, вероватно, неће имати довољно простора ни за чување колекције много бројних географских карата бивше, пропале Бугарске. А Бечлије ће остати Бечлије чак и онда, кад Аустројска ишчезне с географске карте Европе.

Ковенцијом од 18. октобра 1907. године забрањује се, у име хуманости и јавне савести, грабљење имања мирног становништва у непријатељској држави, рушење уметничких споменика, пљачкање библиотека, цркава, музеја и других културних текована и институција. Наши и пријатељи радили су, у току овога рата, све противно овим и другим међународним прописима. Небројеним доказима, и очевидно и даректно или индиректно заинтересованих лица придружују се сада и сопствена признања кривца, — пљачкаша и лупежа. Као друмски разбојници, они су, да би задовољили своју незајажљиву грамзивост вагуљом својном, насрнули на све што им је дошло под руку: и на приватну имовину, и на општу културну тековину. Ништа том друштву за уништење и човечанства и вековних творевина цивилизације и напретка није било свето и неприкосновено.

Уништавајући и грабећи туђу својину, друштво „Немачка и компанија“ хтело је да отвори стечај над имовином целог света, над слободом и савешћу целог човечанства. У страховитој конкуренцији није било средстава, није жалело никаквих жртава. Али, при том, није имало у виду, да ни његова средства није неискрпна, и да лако може упропастити сав свој капитал, сву своју имовину.

На савешћу човечанства, стојимо данас пред неизбежном ликвидацијом једног од најсвицељивијих друштава свијетског народа и свијетског времена. Врло се јављају потражиоци. На основу, на којој се друштво задуживало, човечанство ће поставити своја

потраживања, и сви чланови друштва мораће платити свој дуг солидарно: сви за једнога и један за све.

Политичке вести

Атина. — Професор Ламброс кога је краљ опуномоћио да образује кабинет, одложио је одговор за данас, када принц Андреја долази у Атину. Верује се да ће принц олакшати ситуацију кризе.

Ако професор Ламброс прими мисију која му је поверена у његов кабинет ући: г. г. Целос, министар унутр дела; Александрулис, министар спољних послова; Андреадес, министар пољопривреде; Гунарakis, министар финансија; Кусидес, мин. Руфос и Дамјанос задржаће своје положаје.

Атина. — Француска штампа пише: ако краљ и даље продужи да спречава народни покрет, Савезници ће окупирати извесна места у Грчкој, мере које ће Споразум вршити имаће чисто полициски карактер.

Атина. — Листови јављају да је Споразум захтевао да у току недеље 50 официра отпутују из Атине.

Говори се да ће Силе Споразума предати нову ноту у којој ће тражити потпуну демобилизацију.

Атина. — Ратни материјал из Јањине пренет је у Арту, а ратни материјал из Превезе у унутрашњост Грчке. Верује се да ће се пети корпус такође преселити из Јањине у Арту.

Италијани су тражили да се цивилне и војне власти грчке удаље из Шимаре. Они наплаћују порез сразмерно италијанском закону.

„Патрис“ говорећи о окупацији Елира пише: национална зграда почиње да се руши.

Атина. — Три француске крстарице и једна руска укотвиле се претпрошле ноћи у арсеналу. Једна ескадра савезничке флоте ушла је у Пиреј где се искрцао један мали француски одред.

Два народа

Тан од 18. септ. ов. год.

Јучерашњи дан донео нам је две вести. Српска војска, једним величанственим напором, потукла је Бугаре које гони у правцу Битоља. Грчки краљ, после тешких погађања, образовао је један опскуран кабинет који ће имати муку да обрлада напуштене народног земљишта наследним непријатељима.

Овај контраст од једнога дана није ништа друго до резиме контраста од двадесет и четри ме-

сеца. На једној страни: прав пут, јединство погледа и свести, поштовање уговора, примане ризика, стрпљивост у несрећи, жилавост у напрезању и, да завршимо, реванш. На другој: врдања, љуљшкане суђења и моралног смисла, казуистичко напуштање задате речи, страх од опасности, слабост воље и, да завршимо...? Сутра ће нам се то казати.

Ми смо сигурни да смо верни тумачи једнодушних мишљења целе Француске и њених Савезника кад кажемо да је, после свих других, јучерашња српска победа једна од највећих радости ових последњих двеју година. Она је истовремено сатисфакција и за нашу приврженост праведној ствари и за нашу веру и правду. Она одговара нашим интересима, нашим осећањима, нашим надањима. Нека нам буде допуштено да додамо да она за нас, Французе, има нарочиту цену, пошто смо у мерама које су спасле ову данас победоносну армију, имали свој удео за који је њен шеф колико јуче изјавио да је био највећи и одлучујући.

Нема трагичније историје од историје српског народа почевши од јуна 1914. Пошто су га Немачка и Аустро Угарска изабрали као изговор за светски рат, он је успео, кад је рат букнуо, да себе оправда тиме што је све учинио да рат отклони. После првога узмицања, изван своје престонице која се није могла бранити, он позна понос да је опет освојио у узвишеној борби. Потом се спусти на њ нова удар и исход таласа инвазије, он је извршио преко албанских планина страховито пљачкање за које му је време савезничка флота умела осигурати спас, удобности и препорођај.

Много више ојађен него Алберт I који на рођеној грудви чека час да понова предузме своја немилна права, краљ Петар морао је поднети горчину издајства. Он је видео свога савезника, свога савезника из својих победа у 1913. противу Турака и противу Бугара, како му одриче обећано суделовање и, да би себе разрешо од дате речи, како обара министра који је тражио да остане веран задатој речи. Шта је била за Србију зима 1915—1916. Само они могу знати који су душом и срцем преживели његове жалости, његове болне и неопетане муке.

Али је дошло врлеће, затим лепо пуно жетве. И ево како се у равници Лерина српски батаљони устремљују и гоне Кобургове трупе у паничном бегству. Србија поново улази у коалицију, она у њу улази величанствено. Ми смо јој дали наше пушке, ми-

Страна штампа

Немачка жели мир

Њу-Јорк 27. септембра.

«Њу-Јорк Трибун»: Немачки агенти понудили су поново мир краљу Алберту. И ако му је Немачка предложила да ће евакуисати Белгију, платити велику ратну штету, да ће повући своју војску из Србије и уступити Француској Елзас и Лорен краљ је одбио са гнушањем. Ова понуда мира је прва од серија понуда које ће Немачка чинити у току ове зиме.

Лондон, 26. септембра.

«Морнинг Пост»: Коментаришући одцељење Бугарске и Турске од централних сила, каже да ће ове две балканске државе пропасти. Ово би причинило економску катастрофу како за Немачку тако и за ове две државе које су се узајамно помагале. Санитетски материјал као и муниција брзо ће нестати јер је тим артиклама извор Немачка.

Одушевљење за рат у Румунији

Лондон, 26. септембра.

«Дејли Телеграф»: Стање у Румунији са свим је промењено. Влада опште одушевљене за рат. Јавно мишљење је врло задовољно са задобивеним резултатима. Велика је гордост завладала у румунским круговима, када се чуло да су се централне силе решиле да пошаљу најбоље генерале против Румуније.

С дана у дан румунска се војна снага повећава. Формирају се нове армије, и муниција свакодневно стиже у великим количинама. Румунија још није показала своју војничку моћ.

Грчка штампа

«Елефтерос Типос»: Према поузданим вестима из Солуна војска Народне Одбране која се тамо сконцентрисала биће подељена у три дивизије које ће саставити један корпус. Овај ће се корпус звати «Прва солунска армија». За команданта ове армије одређен је генерал Параскевопулос а за команданте дивизија генерал Зимвракис и пуковници Јоану и Крестодулу. Ради се журно да кадрови буду попуњени да би прва солунска армија могла што пре појачати британску војску

која држи фронт—Струма—Серез. «Македонија»: Прекјуче је дивизијар Г. Јоану са својим официрима походио генералисима Г. Сараја који их је срдечно примио и кога је поздрављено овим речима на француском језику:

«Официри грчке војске не могу никада заборавити добротинство која је слави француски народ обилно указивао њиховој отаџбини у критичним тренуцима а још мање жртве у крви својих синова која је Француска поднела за време грчке борбе за независност као год и доцније за време рата 1897 и у другим приликама.

Надахнути оваким племенитим осећањима захвалности, дођошмо

да се ставимо под вашу команду као ваши саборци желећи славу победу француској војсци.»

Генералисим Сарај узбуђено је захвали грчким официрима, којима је објавио да је од прекјуче западна Македонија опет слободна, пошто су Савезници отерали Бугаре даље од граничне линије.

Г. Јоану је затим нагласио да грчки официри горе од жеље да што пре потпомогну борбу за ослобођење и источне Македоније, и било би им тешко кад би њихово учешће било одложено, јер је то учешће било циљ њихова доласка овде. (Број од 25. ов. м.)

Пол-Луј

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Са нашег фронта

Солун, 26. септембар

После борби које су вођене последњих дана на фронту Струме, Енглези су сахранили више од 1500 бугарских лешева. Средња артиљеријска активност на целом фронту сем на левом крилу где српске трупе напредују. Заробљено је у току прекјучерашњег дана 70, а јуче 200 војника.

Француски коминике

Париз, 26. септ.

На фронту Сома, непријатељ је, после јаке артиљеријске ватре, извршио напад на нове француске положаје западно од Селиа, али је био одбијен.

У Вевру, тешка француска артиљерија бомбардовала је непријатељске кантомане, комору и станицу Токкур.

На осталом фронту ништа значајније.

Солунски фронт. — Воде се јаке борбе на фронту од завијутка Црне Реке до Преспанског језера. Српске трупе заузеле су Кисово и планину Бабу.

На осталом фронту ништа значајније.

Руски коминике

Петроград, 26. септембра.

На кавкаском фронту у правцу Огота, наше су трупе одбиле са успехом један напад јаких турских одреда уз садејство артиљерије. Непријатељски дезертери, који стално придолазе у последње време причају да Турци дезертирају у масама нарочито од како је почела јака зима у областима где се врше војне при-

преме. Предале су се целе предходне јединице које су на предстражи.

На фронту у Добруци ситуација непромењена.

Италијански коминике

Рим, 26. септ.

Непријатељ је нападао наше нове положаје код Вомо али је увек био одбијен са великим губитцима по него.

Врло јак артиљеријски дуел, код Брискона и у зони Лана. У долини Гаил наша је артиљерија разјурила једну јаку колону у маршу између Мотена и Делбаха. Јака артиљеријска борба код Карса. Наше су батерије бомбардовале непријатељске логоре у Колшнјану. Заробљено је у овим локалним борбама око 30 војника.

Кавкаска офанзива

Лондон, 26. септембра.

Руси су на кавкаском фронту предузели офанзиву уз припомоћ флоте, која чини неоцењене услуге развоју операција. Они напредују на доста широком фронту и заузели су непријатељске положаје близу реке Карабурун. Источни од Малкит-Чифлика, који је северно од Ерандана, руске предходне јединице разбиле су непријатељске одреде, и заробиле доста војника, муниције и одегала.

Извештај из Србије

Светозара Петровића пуковника тражу Јулка Св. Петровића Мутапова ул. 22. Београд. Сви су здрави, траже новаца.

Петровића Сретена регрута тражи Стана Радукић Краља Милутина ул. бр. 24.

Станка Петровића војника тражи Драга Дајовића Чачак Бурјанова ул. бр. 2.

Стеву Петровића контролора навештава Косара да је здраво са децом седи код Маре. Примила је 280 круна. Чачак, Макензенова ул. 9.

Стеву Петровића тражи жена Давица.

Стојан Петровић васанин да се јави жени Драги Кочина бб.

Стојан Петровић трг. из Крушевца да се јави жени Борки. Здрава је и у радњи. Да се јави Александар, Љубисав и Борисав.

Станоја Петровића тражи Емилија В. Маричић.

Стојана Петровића пиљара из Крушевца тражи жена Даринка, Крушевца. Пита за брата Драгомира Дивнића.

Чеда Петровић, капетан, да се јави Драгојли преко адресе: Костић Катица, Београд Милетина б.

Тоша Петровић, архивар, браће Недећа 4, моли да му се пошаље пензија. Пята где су Првослав Петровић ђак наредник и Ђорђе Тирић, рез. потпоручник.

Чедомира Петровића, тражи и моли да се извести о њему Сретен Радомирчић трговац из Краљева. Његови су сви здрави. Исто тако тражи и Недељка Петровића чији су такође здрави.

Андријана Петровијевића, Атеница — Чачак — моли Милана Анђелковића, да је и вести о њеном мужу Милораду, служитељу поднареднику.

Мелосава Петровијевић, из Чачка, моли Светозара Мојковића, директ. гимназ., да је извести за њеног мужа Јована Петровијевића, учитеља и сина Првослава гимназисту.

Марко Петровијевић, Београд, Квез Мих. 39 моли за извештај о Мих. Стефановићу п.наредн. и Мики В. Мишићу електротехн. у Гаражи.

Радомира Петровијевића, пешад. мајора, његову жену, сина и мајку, тражи Димитрије Анчић из Књажевца.

Христина Петровића и Обрад, питају Н. Јовановића где се налази њихов Јова. Они су здрави. Породица Димитрија Михаиловића примила је новац и мели да јој се још пошаље.

Младен Пећански и син му

ФЕЛТОН

ПРАВОСЛАВНА РУСКА ЦРКВА У КЛАЈМИНХЕНУ

Тешки услови у којима живе руски заробљеници у непријатељским земљама дођу још тежи због немања богомоља, на које је навикла душа руског народа. Свештеници ретко долазе у логор ради вршења богослужења. Молитва се врши негде у одељењу за становање. Крст, Јеванђеље и епитрхаљ то су све припадљивости за вршење богослужења, али је у толико молитва толија.

Официрски логор у Клајминхену, близу Линца, створили су у једној бараци девету црквину. Материјална страна питања решена су врло брзо и лако. Чим се појавила мисао за подизање цркве прилозима се одмах доби-

ло хиљаду круна. Борали су се само да ли ће аустријска власт дозволити подизање православне цркве. Командант логора, Чех, по причању, православне вере, радо је прихватио ову мисао. И захваљујући његовом заузимању још напредније дана министарство војно одговорило је преко телефона да не намери никакве сметње да се ова мисао и оствари.

Пространа трпезарија бр. 4 изабрала је за ту циљ и грађењу се приступило 23. априла 1915. г. Потребан материјал уступно је командант логора беслатно. Међу официрима нашло се и иницијера и уметника. Нешто су привули у Линцу и сами офици-

рири отпочели су посао. Прапоршник К. А. Овчиников изградио је уметнички иконостас. По његовим цртежима правили су црквене утвори у дрворезу. Одежде су коштале око 800 круна и исплаћене од таса и продаје свећа. Цео посао коштао је 2.500 круна и црква је изгледала врло лепо. Аустријанци су се толико заинтересовали руском изградом да су многи долазили из околних градова, а неки чак из Беча — да виде ову руску цркву.

Црква је освешћена малим чином т. ј. покропљена освешћеном водом. Светим миром није помазана, јер га није било. На општи захтев богослужење је бивало често у све црквене празнике. Вечерња са јутрењем почињача је у 6 часова у вече а литургија у 9 часова пре подне. Звона нису имали. Црквеник, један од по-

свљних, имао је са малим ручним звонцем од једне официрске бараке до друге и звао официре на службу. Образовна су два певачка хора: официрски са 18 чланова и војнички са 22 члана. Певали су за обе певнице. Нота нису имали, тако исто ни богослужбених књига. Заједничким напорима по сећању а под руководством свештеника Георгија Грамова, старешине цркве и овој се невољи доскочило.

Свеће су куповали у Линцу 100 комада за 20 круна. Богослужене је вршено само за официре овога логора и за њихове посланце. Све молбе да се допусти долазак на службу и војницима, чији је логор био врло близу, остале су узалудне. Аустријске власти изговарале су се: они имају свога српског свештеника, који им долази месечно једанпут

да служи. Ништа није помогла ни молба сестре Розанове, која је посетила овај логор.

Дозволили су да служи отац Грамов, али под условом да никако не одржа са амбана ни једну беседу ни поуку. Остало нису забрављивали: дозвољавати су да се у молитвама помиње руски цар и, да Бог покори под ноге његове свакога врага и супостата. На рођендан руског цара, 6. децембра, десно се интересантан случај.

У официрском логору било је око 300 војничка послуге. Решење је било да се после службе према црквом — браком приреди војна парада. Имали су у логору и оркестар духовне музике. Да би парада испала што свечанија замолили су команданта логора за одобрење да се одсвира на царски дан руска химна. Аустријске власти, преко командан-

Душан, баштовани из Крагујевца да се јаве Савету Пећанској.

Јову Пећанина, благајника, тражи Милева Пере Анђелковића, Лауданова 13 Београд. Пата и за Драгомира Новаковића наредника музике.

Душана Пећанца ћака и Воји слава Боларића студента трг. академије, тражи Данића Пећанца Зорина 43.

Ванђела Пећовића, капетана тражи жена Ружа.

Душан Пешић, трг. из Београда извештава своју породицу да је здрав.

Живојина Пешића трг. из Ражња тражи жена.

Константина Пешића извештавају Зорка и Крета Филиповић из Ниша, да је његова жена Салета здрава и налази се на свом имању од 28 марта. Деца су здрава у Живорађу.

Коста Пешић жандарм да се јави Даринки Пешић, Милоша Поцерца 23 Београд.

Марија Пешић из Ниша извештава да је са Јулком здрава. Кораћу јавља да је Смиља умр-

ла у Врању. Деца су здрава са багом. Лепосава Тоше Јовановића пуковника благодари на извештају о својима. Она и Рада у Нишу, отац у Београду код куће.

Милана Пешића, порезника, тражи сестра Бранка, Краља Милутина 2. Ната са Смиљом и Персидом код својих у Драгињу, а ја са оцем и сестром у Београду.

Чеду Пешића, окр. благајника моли Милка Шапинац удова, Краља Милутина 55, да је извести о њеном Николи.

Тодора Пешића, учит. тражи жена.

Вука Радосављевића из Ваљева моли за извешће о своме мужу Радивоју капет. и брату Михаилу, Јавља му да је са децом без новца моли за извешће о Грујици Софронијевићу, Свеви и Светиславу.

Вукашина Радосављевића извештава породица да је његову карту примила, Роса га моли да сазна и јави за Драгог Лепосавиног да пошаље зету новац, бата је у Пешти здрав.

Учитељу г. Стевану Тановићу који нам је за време покојничке болести велике услуге учинио;

Архимандриту тетовском госп. Сави и проти казларском госп. Божи Јокановићу, који при погребу из почасти чинодејствоваху;

Београдском трговцу г. Кости Кривићу, који нам је при подизању споменика велике услуге учинио;

Скопљанском трговцу г. Машу Јањевићу који нам се при погребу вађе, као и свима Српцима и Србама у Волосу који покојници у болести обилазише и до вечне куће испратише и тиме нам у неколико тугу и бол ублажише.

Ожаловљени супруг Никола Недељковић, арт. пуковник и остада породица.

Немачки злочин

Букурешт, 26. септембра.

Бомбоне које су непријатељски авијатичари бацали на Букурешт испитане су детаљно, и доказано је да су оне садржале велику количину бакрила. Због тога је румунска влада уложила протест код неутралних држава. Италијанска влада примила је доста писама од Американаца, који захтевају да она интервенише код Вилзона да би се Венеције спасла од аустријског вандализма.

Потребна мера

Вашингтон, 26. септ.

Америчка штампа публикује изјаве г. Вилзона: да треба све нације да се сложе да би добили потребне гаранције за миран развој рада. Сједињене државе уорају се придружити овом напору и припомоћи да дефинитиван мир буде такве природе после савршетка непријатељства.

Ситуација у Немачкој

Женева, 26. септ.

Већина немачке штампе неповољно пише о политици канцелара Бетмана Холвега коју карактерише као неизвесну, слабу и кад када противуречну. Канцелар, пишу листови, није знао да предвиди и разуме догађаје. Други пак листови пребацују канцелару, што се је компромитовао са социјалистима. Штампа верује да ће се образовати министарство у које ће ући и министар без портфеља. Ове симптоматичне вести обележавају тешку ситуацију у Немачкој.

Последње вести

Грци на страни

Париз, 26. септ.

Све грчке колоније држале су седницу у Паризу на којој је донета једнодушна одлука да се преда Споразуму меморандум у коме су изложене све опасности које ће грчки народ снаћи са оваквим владиним радом. Они енергично захтевају да се успоставе сви уставни закони. Они моле Силе Заштитнице да без одлагања признају националну владу коју је Венизелос образовао, јер је она једина способна да очува част и интересе Грчке.

Сјајна српска офанзива

Српски званичан извештај

Солун, 26. септембра.

25. Септ. пробиле су наше трупе другу непријатељску веома солидно утврђену линију на левој обали Црне Реке, северно од села Оливице и Добровени. Напредовање на северу продужавамо и поред јаког непријатељског отпора и великих тешкоћа.

Наши трофеји овога дана су: 670 заробљеника 11 заплена митраљеза и много другог ратног материјала.

ПОШТА

Саопштења

Да се одмах јаве Владиним Комесарима у Солуну ради хитног посла: Јован Некетић учитељ из Прешева, Персија Мирковић из Београда, Василија Рониковић из Београда, Василија Николаћ из Битоља, Даница Ђорђевић учитељ из Битоља, Јелена Крстић из Битоља, Станислава Катанић из Охрида, Јелена Јанкуловић из Пршлена, Даринка Чучак из Битоља, Ружа Пешић из Тетова, Јелена Радевић из Тетова, Ленка Пенковић из Крушева, Драга Анастасјевић учитељ из Квездара, Достава Јанићијевић из Тетова, Милица Ананијевић из Тетова, Ђорђе Петровић практ. из Дојрана, Петар Јовић практ. из Пореча, Драгољуб Станисављевић из Подгораца, Сима Живуновић из Куминова, Константин Стојиљковић из Битоља, Жавка Јевтић из Младеновца, Авделија Махајловић учат из Трнова, Глигорије Дрвкаливић учитељ из Беровца, Драга М. Атанасјевић из Кичева, Катарина Соколовић из Врање, Марија Русмировић из Кавадара, Ташко Михајловић

из Битоља и Димитрије Трајковић свешт. из Клећевца.

— Михаило П. Илић секретар тражи Јордана П. Краичанића обавешеника трећег позива да му се јави на адресу Михаило П. Илић обвез члан реда, резервна болн. чета бр. 1. Пошта 939.

За Србију

— Јован Протић јавља својој сестри Ружици Пецовићевој у Крушевцу да је здрав.

— На питање Стане Кадана Михаљевића из Брестовца, њен брат Цета и Илић извештава да је њен син Владимир остао тешко болестан у 4 ој полској болници у селу Коњари код Лесковца, ту се са Владом сагатао и Јован брат му; а Јован је жив и здрав заједно са Милоном Свизним из Бора Моши Драгомира Матић трг. из Зајечара да извести моју жену Милену П. Павићу у Брестовцу да ми се јави како је са Миодрагом. Јавити и тим путем.

— Милан С. Јанковић рез. коњич. наредник моли Дејана Васића трг. из Обреновца, да извести његовог оца Симеуна Јанковића из Лончанана, да је жив и здрав а такође и ови наши савезици: Љубисав и Љубомир Симић, Веласав, Александар и Милутина Вуковић, Живан Марковић, Жаван Браниковић, Чедомир Радичић, Обрад Вулетић, Жавко Јовичаћ, Радомир

Јовановић, Радоје и Милоје, Радисав, Милорад и Милосав М. Васковић, Драгосав, Живан и Бурђе Станаревић, Илија, Милан и Микаило Богданавић.

— Гђи Спаси Стојановић — Београд, Посланичка бр. 20 — јавља Аца да је са Ђоком здрав. Пата јесу ли добили новац.

— Сестре Силе Пандуровића, књижевника, Београд, Цариградска 19, да јаве о себи и Сими поручнику Љ би Пандуровићу, Солун

— Коста Филиповић, артиљ. мајор, извештава своју жену Александру — Светосавска улица бр. 5 — Крагујевал, да је жив и здрав. Новаца ако треба узети од Стевана илџ Живана. 23

— Христина Илићевој, Стамбол-капија Пирот. Љуба и Влајко су здрави, за Воју знају да је остао у Алексинцу. Јавите се преко Беогр. Новина или Црк. Крета у Женеви.

— Мил. С. Живковић јавља Милену Бошка Каданића у Зајечару, одговор преко Беогр. Новина.

— Милоје Јаковљевић јавља своје оцу Кости у Крагујевцу, да је са браћом здрав.

— Милорад Јаковљевић моли капет. г. Живка Вуксановића да му јави за брата Ваћентија.

— Светозар Хаџић јавља својој жени Љубици у Крагујевцу да су сви овамо здрави.

— Пера Ц. Петковић ипоруч. јавља својим да је са Весом здрав.

— Марка Решић, наред. вој. музике и Јован Марустић обв. да се јаве г. Ј. Букаву вој. пошта 999. Ако ко зна о Решићу молим да ми јави на горњу адресу.

Влајко М. Мирчевић ђак обвезник да се јави брату Радовану М. Јеремићу поднароднику.

— Остоја Симић обвез. јавља својој породици да је са Адом и Милошем здрав.

На знање

Они чланови Српске Потрошачке Задруге, који имају књижице од бр. 1—486, а нису своју књижицу до сада поднели Консулату на ревизију, позивају се да то учине у року од 8 дана. Ко од чланова не буде одговорио овом позиву у остављеном року, одузеће му се право да набавља намирнице из српске кооперативе.

Позивају се заинтересовани чланови Српске Потрошачке Задруге да у року од 5 дана подигну из Консулата своје неподигнуте књижице, јер ће се исте после горњег рока уступити новонаписаним члановима. Књижице су под бр.: 493, 498, 500, 515, 518, 528, 534, 549, 562, 569, 572, 579, 604, 623, 626, 634, 638, 641, 669, 677, 678, 680, 687, 689, 692, 695, 696, 708, 709, 716, 724, 735, 762. Пошто су бројеви књижица означени на пасошима то ће сваки члан кооперативе видети да ли се на њега овај позив односи.

Доставља се до знања члановима Српске Потрошачке Задруге у Солуну да се за све несправности руковода задругиног дућана у будуће обраћају г. Жавојину Визаковићу и Филипу Јаковљевићу, који су одређени од стране контролног одбора да воде стални надзор над радом руковода.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Њ. В. Александар.

Јуче је после подне Њ. Краљ. В. Александар, наследник престола и командант српске војске, отпутовао на фронт.

Привремена влада у Солуну.

Данас у 10 и по час. пре подне дошао је у Солун г. Венизелос са осталим члановима привремене владе.

Влада ће се искрцати на пристаништу пред пијацом «Слободе» где ће бити дочекана свечано по нарочитом програму.

Долазак Руса.

Јуче је приспела у Солун једна повећа група руских војника, који су овдашњим главним улицама отишли на фронт.

А данас је искрцан један други повећи одред, који је на челу музике продефиловао кроз Солун и, отишао на положај.

Извршиће ноту споразума.

Оло извршења ноте споразума појавила се разлика у мишљењу између овога и грчке владе око оних «нежељених Грка» који су немачког порекла а примили су грчко поданство. Влада мисли да противу њих не предузима мере изгнанства.

Споразум стоји на гледишту да,

према немачким законима, сви Немци који живе на страни остају немачки поданици.

Ово ће се питање решити најдаље до среде, кад истиче рок ноте коју је предао адмирал Даргинс де Фурније.

Влада је накнадно изјавила да је готова да предузме захтеване мере изузев кажњавање оних криваца који су изазвали инцидент пред француским посланством и који су предати суду. Ипак се влада ангажује да споразуму преда акт о њиховој осуди.

Ломброс образује кабинет.

Хитно јављају из Атине да се г. Ламброс примио мисије да састави кабинет и још у току овога дана поднесе краљу листу нових министара.

Благодарност.

Приликом смрти наше никад непрежаљене Јелисавете — Цаје многи нам се пријатељи и познаници изјаше на услузи с тога сматрамо за особиту част да им и овим путем изјавимо своју топцу благодарност.

Нашој куми гђи Боси Драг. Стаменковића пешад. п. коњаника која је за време покојничке болести децу прихватила и неговала, а покојници у болести често обилазила;

нови командант логора, Немац, по природи груб и необуздан, одмах је ствар са прквом бала свршена. Нашта нису помогле молбе целог логора да им се ова црква остави за богомољу до свршетка рата У почетку великог поста богослужење је забрањено. Свештеник Громов је послат у Русију. Црква је запечатена а књиге и црквена документа одузео је лајтант Партиг, бивши аустријски поручник у Кијеву и Черновци. Тако ће ова црква остати плен аустријанаца и после рата, ако се не предузму потребни кораци у своје време. А она ће доцније имати неоспорну историјску вредност због услова, у којима је постала.

§.

та, одговориле су неодражено: Ако и у Русији буде дозвољено нашим то исто — онда одобравамо». Решено је да се не поклања велика пажња овом одговору, јер ко ће сад знати да ли ће у Русији дозволити заробљеним Аустријанцима да свирају своју химну. Кад су се војници После службе уредили, оркестар је на један т засвирао руску химну и по логору се чуло једно громогласно «ура». Аустријски официри, који су овој свечаности присуствовали брзо су дошли себи. После трепутне забуне, они су по војнички одали почаст.

Црква је била стално пуна богомољаца. Материјална страна била је потпуно осигурана приходима од таса и продаје свећа. Све је ишло л-по док не сменише команданта Чеха, због бегства 23 заробљеника. Кад је дошао

Оросди -- Бан

Централа:
Краља Ираклија бр. 5

ПАЖЊА СРПСКОЈ ВОЈСЦИ

У СОЛУНУ ЈЕ ЈЕДИНА ФРАНЦУСКА
ФИРМА ЧИЈЕ ЈЕ СЕДИШТЕ
У ПАРИЗУ, УЛИЦА
ЛАФАЈЕТ 126.

ОРОСДИ-БАК

ЦЕНТРАЛА:
Улица Краља Ираклија бр. 5.
ФИЛИЈАЛИ:
Улица Венизелос бр. 4 где се говори српски
улица Венизелос бр. 8,
и улица Игњатија број 14.

ПОСЕТИТЕ РАДЊУ „ОРОСДИ-БАК“

Оросди -- Бан

Филијала:
улица Венизелос бр. 4.

Препоручује:

Све врсте конфекционе робе.
Велики избор одела, шмира и т. д.
Разноверско кухинско посуђе и порцеланско посуђе.
Све по цени врло умереној и утврђеној.
Прима српски новац по днешном курсу.
Услуга брза и тачна.

Препоручује:

Своје велико стовариште најбољих вина и ликера.
Велики избор разних конзерви, бисквита, чоколада, теста, сапуна, масла и т. д.
Цене су врло умерене и утврђене.
Прима поручбине и набавља све артикле.
Услуга брза и тачна.

улица Венизелос бр. 8
Филијала:

Оросди -- Бан

улица Игњатија бр. 14
Филијала:

Оросди -- Бан

Атинска Банка

има част известити публику, офисаре и војнике, као и српске избеглице да је отворила једну филијалу

у дну улице која чини угао са „Грчком Народном Банком“, а према улици Венизелос.

По споразуму са Министарством Финансија Краљ. Србије, ова филијала узела је на себе поштом новача њиховим породицама у Француској, Алжиру, Тунису, Русији, Корзици у свима француским колонијама, у Швајцарској, свима Савезничким и неутралним земљама, као и у главним варошима Србије.

Филијала је узела на себе и следеће банкарске операције:

Куповину и продају стране монете, емисију кредитних писама; налоге за исплате у свима варошима Грчке, Европе и пре коморских земаља; берзанске налоге и исплате купона итд.

Сем тога, по налогу „Српског Црвеног Крста“ примила је на себе депоновање новчаних предлога који су му намењени.

Д-р АЛБЕРТ ГАТЕЊО
ЗУБНИ ХИРУРГ

Дипломираног од Медицинског Факултета и Школе за зубно лекарство у Паризу.

Савршено лечи уста и врши све модерне зубне радове за 3-4 дана

18-то годишње искуство
84 ул. Венизелос, 147 ул. Егнатија. 6-

Д-ца ДЕЗИ НИСИМ
зубни лекар

Дипломирава у школи Зубног Лекарства у Паризу.

ПРИМА од 9 ПРВЕ до 6 ПО ПОДНЕ
Улица Пердвика бр. 25.
угао улице Венизелос број 84.
12-

Д-р АЛЕКСАНДРИДЕС

епоцијалиста за унутарње бо лести. — Управник болнице за заразне болести

Прима сваког дана од 11-12 прв и од 5-6 по подне у француској апотеци ул. Франк бр. 35 — у згради француске болнице — а од 2-4 по подне у своме стану улица престоло, наследница Ђорџа бр. 35 — унутрашња ул. са булеваром краља Константина

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА

„НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

Нестос	Киви	Дан.	1.—
„	Глубек	„	0:80
„	Јаки	„	0:65
„	Афрос	„	0:50

31-30

Посетите и купите у Солуну све намирнице у најстаријој и најпривлачнијој радњи

Колонијално-деликатесне робе

В. МУСИО

ОСНОВАНА 1860. ГОД.

Улица Булгароктон бр. 6 у близини Централне Поште.

ОГРОМНО СТОВАРИШТЕ:

Свих врсти конзерви, Сардина, риба итд. Кондезованог млека.

Велики избор свих врста француских вина, ликера, коњака, шампања итд.

Из првих фабрика: бонбона, послатица, чоколада, бисквита, разна теста итд.

Најфинији сејтин, путер. Свеће „Аполо“ и „Фурше“.

Сапуни и парфимерије прво квалитета. Разне минералне воде. Боја за обућу итд.

ЦЕНЕ УМЕРЕНЕ И УТВРЂЕНЕ

Сва је роба јевтинија но ма у којој другој радњи.
Продаје на велико и на ситно. 28-30

ПРЕПОРУЧУЈУ ВАМ СЕ

најбоље цигарете

„ВЕНИЗЕЛОС“

од 0:50, 0:75 лепта и 1 драхме

Продају се свугде

Главна продаја у филијалу „Атлас“ киоск „Бала Кула“

ФАБРИКА УЛИЦА ФРАНК БР. 28-30

61-

ГОСПОДО! Препоручујемо Вам да и даље пуштите само цигарете из прве и највеће фабрике царсрета

САЛОНИКА

КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН

Најбоље и најкусније цигарете и дуван свих врсти. Награђена првом највећом наградом на изложби у Филаделфији.

НА ПРОДАЈУ У СВИМА ДУВАНЦИНИЦАМА

Нарочито „Миродато“ и ДУВАН ЗА ЛУЛЕ. 72-60

Са болом у души јављам свима мојим сродницима и пријатељима, да је моја сугрупа

† Катарина - Каја
рођена Васиљовић

преминула у најбољим годинама свога живота далеко у поробљеној стаљини; оставивши нашу милу децу, не изведену на пут без икога свога.

Солун, септембра 1916. г.

До века ожаловњени:

Супруг: Свјатослав Нешад, мајор; брат Анта Васиљовић, инж.; кћери: Наталија и Радмила; син Душан и ост. фамилија.

Са дубоким болом у души извештавамо своје сроднике, пријатеље и познанике, да је наша мила и никад не-прежаљена: супруга, мама и сестра

† Јелисавета - Цаја

после кратког а тешког боловања испустила своју племениту душу у Волосу 9-ог а сахрањена 10-ог овог месеца у тамошњем гробљу.

Солун, септембра 1916. год.

За навек ожаловњени:

супруг Никола Недељковић артиљ. пуковник; деца: Бранислав, Борислав и Вожадар; сестра Мила; браћа: Ђорђе З. Петковић рез. арт. наметан, Вожадар З. Петковић рез. коњич. поручник и остала родбина.

Мила и д-р Драга П. Бугарчић са децом Миодрагом и Катарином извештавају своје рођаке и пријатеље, да је њихово првенче, њихова мила и добра кћи и нежна сеја

† ОЛГА

испутила своју милају и цуну идеалну душу на бригу своје миле и несрећне мамце и у загрљају свога драгог Бате и Секице 29. августа у Београду, у 15-ој години живота, не очекав свога ојађеног тату да му исприча и да му се пожали на свој тешки и мученички живот у робовану, и не видеа поново ослобођену своју лепу домовину, воју је заиста ћерински водела и чајим ослобођенима неће моћи и она, са осталим сродним другарицама, да оплеће венца славе и захвалности.

Београд — Солун, септембра 1916. год.